

ВИПРОБУВАЧ ЖІНОК

Альваро де ЛАЙГЛЕСІА

ОПОВІДАННЯ

З іспанської переклав Вагим ХАЗІН

Басейн у формі печінки (а бувають же й у формі нирки) — наче мініатюрне нагадування про близьке море. Таке близьке, що досить вийти із саду, перетнути шосе, яке веде вздовж узбережжя, — і ти вже на пляжі.

На віллі «Карла» басейн — надмірна розкіш, але його збудовано, а то вілла не була б розкішною. Тут дотримано всіх атрибутів найвишуканішої розкоші.

Поруч із басейном, наприклад, стоять зручні садові крісла та столики, захищені від сонця великими барвистими парасолями. А сьогодні вранці на бортику цієї водойми з анатомічними обрисами можна побачити парочку в купальних костюмах. Це — теж атрибут розкоші.

Чоловік уже в літах, але вигляд у нього чудовий; жінка набагато молодша. Хоч одягу на них майже немає, можна не сумніватися: обоє належать до найвищого, вишуканого світського товариства. Адже печать багатства й добробуту помітна навіть на шкірі.

Високий на зріст, із добре розвиненими м'язами, чоловік має статуру людини, яка постійно дружить із спортом. Коли б не рясна сивина, ніхто б йому не дав його років. Та він їх, зрештою, і не приховує: це чоловік у найповнішому розумінні слова, і йому нема потреби вдаватися до всіляких там жіночих хитрощів. Чоловікові виповнилося п'ятдесят. Багато хто з кавалерів його покоління, за якими марно зітхають молодші й старші жінки, гопцювали б від радощів, забув-

---

Перекладено за виданням: Alvaro de Laiglesia. Tocata en «ja». Editorial Planeta, Barcelona, 1972.

Альваро де Лаїглесіа (нар. 1921 р.) — іспанський прозаїк, драматург і журналіст, один з найпопулярніших гумористів сучасної Іспанії. У «Всесвіті» опубліковано його оповідання «Шестеро в шлюпці» (1981, № 6). Пропоноване оповідання — із збірника «Токата в стилі ха-ха» (1972).

ши про радикаліт, коли б мали бодай половину привабливості Алекса, власника вілли «Карла».

Жінка — сама витонченість. Про неї годі багато говорити — досить лише захоплено присвистнути. І я оце й присвистую, хоч мої читачі цього не чують. З такої нагоди (але тільки з такої) я ладен навіть визнати переваги аудіовізуальних способів передачі інформації проти друкованого слова. Бо читачам варто було б не лише почути мій захоплений присвист, а й побачити ту, яка його викликала. Я певен, вони присвистнули б також.

Патрісія — а саме так звучить це божественне створіння — цілковита довершеність, вона досконала, мов скульптура, вилита з різноманітних металів та сплавів: волосся в неї мідне, шкіра бронзова, а сталєво-сіра райдужна оболонка її очей інкрустована дрібками золота. І, щоб не було дисонансу з цим ансамблем коштовних та напівкоштовних металів, бікіні на ній сріблястого кольору. Якийсь дотепник із театральних кіл міг би висловитися так: бікіні на Патрісії — це два клаптики сріблястої сухозлітки, що не відклеїлися від цукерки після того, як її розгорнули.

Алекс, що сидить поруч Патрісії на бортику басейну, спускає у воду ногу бовтає нею і спостерігає, як по водній гладіні розходяться ледь помітні кола.

— Я хочу вам сказати... — починає він, але Патрісія перепиняє його:

— Краще б ви помовчали.

— Але чому?

— Тому що ви, мабуть, хочете пояснити мені свою вчорашню поведінку, — вгадує Патрісія, навіть не глянувши в його бік. Її обличчя з примруженими очима повернуте до сонця.

— Так, — визнає Алекс.

— Не треба нічого пояснювати. Просто після вечері ви надміру випили і переплутали двері, коли йшли спати. Саме так я й подумала і не надала цьому ніякого значення.

— Сумніваюся, що ви так подумали.

— Чому ж?

— Ви надто розумна, щоб подумати таку нісенітницю, — відповідає він і витягує з води ногу, з якої починають стікати краплини. — Ви добре знаєте, що я випив не більше, ніж звичайно, і що навіть напідпитку ніколи не переплутаю дверей до спальні у власному домі. Так само, як знаєте і те, що я стукав, ба навіть гупав у ваші двері, будучи при своєму розумі. І маючи цілком певні наміри.

— Але звідки мені було знати про ваші наміри, коли дверей я не відчинила?

— Ви саме через те й не відчинили, що знали про них, принаймні здогадувались. Поговорімо відверто, не вдаючи із себе кретинів: які наміри може мати чоловік, що серед ночі намагається ввійти до жіночої спальні?

— Залежно від того, який чоловік.

— Такий, як я. Цебто нормальний.

— Коли такий, як ви, то наміри мають бути цілком добропристойні.

— Але чому ж? — обурюється Алекс. — Може, ви вважаєте мене за неповноцінного?

— Навпаки, повноціннішого, гадаю, і не знайти.

— Тоді...

— Насамперед, ви — дядько мого нареченого.

— І що з того?

— Боже, Алексе! — Вона відкидає жартівливий тон. — Невже я повинна вам пояснювати, як має поводитися дядько з нареченою свого племінника?!

Алекс знизує плечима й каже:

— Ви ж бо знаєте, що Тоні — мій нерідний племінник. Тож у даному разі я не зобов'язаний поважати родинні зв'язки.

Патрісія підводить на нього очі.

— Але мусите поважати те довір'я, з яким він залишив мене на ці кілька днів під вашу опіку.

— Повага — почуття вельми цивілізоване, — згоджується Алекс. — Проте надто слабке, щоб опиратися іншому, примітивнішому — жазі.

— Ви говорите гарно, але надто пишномовно. Вам немає потреби так згущувати барви, щоб виправдати свою нічну поведінку.

— Я не перебільшую і не намагаюся виправдатися. Я кажу вам щирю правду, тим більше, що незабаром ми маємо розлучитися.

— Саме тому ви й не повинні наполягати,— умовляє його Патрісія. — Сьогодні Тоні заїде по мене, і ми з вами не побачимось аж до самого нашого весілля. Бо на весілля, сподіваюся, ви приїдете.

— Ні,— рішуче каже Алекс і, щоб підкреслити категоричність своєї відповіді, шосили б'є ногою по воді, здіймаючи фонтан бризок.

— Цим ви засмутите Тоні.

— Схоже на те, що я засмучу його набагато раніше.

Патрісія знову здивовано позирає на Алекса: надто вже рішуче вимовляє він останні слова.

— Що ви хочете цим сказати? — занепокоєно питає вона.

— Що Тоні буде нелегко забрати вас у мене.

— Ви що, з глузду з'їхали?!

— Можливо. Але через вас.

— Слухайте-но, Алексе,— похмурніє вона. — Те, що ви кажете, вельми тішить мене. Але будьте розсудливим! Ви ж бо не якийсь там хлопчисько.

— Саме тому мені й важко бути розсудливим,— заперечує Алекс. — Адже в моєму віці пристрасті дуже часто позбавляють людину розуму.

— Я зовсім не кажу, що ви старий.

— Але, мабуть, так думаєте. Майте на увазі: коли вже ви позбавили мене розуму, то тепер ваша заява про нашу різницю в літах — суцця дрібниця! Я навіть ладен довести вам, що це — не перешкода.

— Не перешкода? — здивовано повторює вона. — Перешкода чому?

— Тому, щоб ви прийняли мою пропозицію.

— А що ж ви мені, зрештою, пропонуєте?

Алекс трохи насуплює брови і знову порушує ногою дзеркальну поверхню води.

— Невже ви й досі не збагнули?

— О боже, Алексе! — благає Патрісія. — Якщо ви не облишите цієї розмови, я просто не схочу вас далі слухати.

— Чому ж? — наполягає він. — Хіба я не маю права сказати про все, що відчуваю?

— Тільки не мені. Не забувайте, хто я і хто ви.

— Ми тільки чоловік і жінка. І єдине, про що ми не повинні тепер забувати,— це те, що я покохав вас.

— Ну й ну! — Патрісія починає втрачати терпець. — Скільки можна говорити про ці дурниці? Якби вас почув Тоні...

— Тоні мене ще почує! — рішуче заявляє Алекс.

— Що?! — насторожується Патрісія. — О господи, Алексе, ви мене лякаєте!

— Чому ж?

— Тоні й здогадуватись не повинен, що ми про таке розмовляли. Це було б для нього тяжким ударом. Ви тільки уявіть собі: дізнатися, що дядько, якого він так любить і якому так довіряє, відчув до його нареченої щось більше, ніж просто прихильність!

— Але ж ви мені не племінниця!

— Одначе стану нею. Адже ви доводитеся Тоні дядьком, а ми з ним одружуємось.

— Це ви так думаєте.

Патрісія випростується і хоче звестися на ноги.

— Буде краще,— каже вона цілком серйозно,— якщо ми припинимо цю розмову.

Алекс хапає її за руку, садить знов і лагідно пояснює:

— Даруйте, але розмову доведеться продовжити, доки ви почуєте всю правду.

— Ви вважаєте, що я почула ще не все?

— Надто мало проти того, що маєте ще почути. Тож приготуйтеся вислухати мене.

— Що ж, я готова,— зітхає Патрісія перебільшено покійрно, щоб приховати цікавість, яка вже видимо починає розбирати її.

— Гадаю, Тоні, коли пропонував вам перебути кілька днів у мене, казав, що я для нього — мов другий батько?

— Атож,— киває головою Патрісія. — Саме так він і сказав.

— І ще він, либонь, пояснив вам, що ми з ним хоча й далекі родичі, проте зв'язані міцніше, ніж коли б були рідними братами.

— Саме так,— знов киває головою Патрісія.

— Тим-то ви й погодилися побути ці дні у мене без Тоні, на якого чекала стомлива й нудна ділова подорож.

— Усе це добре відомо і мені, й вам,— нетерпляче каже Патрісія. — Хотіла б я тільки знати, з якої речі ви про це нагадуєте і коли нарешті зупинитесь!

— Я маю намір повідомити вас про деякі прикрі для вас речі,— провадить Алекс. — Тому й ходжу манівцями, щоб не викладати їх відразу. Бо почути всю правду вам буде досить боляче. — І тут-таки додає: — Насамперед хочу ще раз нагадати, що кохаю вас. Ось єдина причина цього мого признання. Я мушу переконати вас у щирості мого почуття. І тому не маю права ошукувати вас далі.

— От і чудово,— погоджується Патрісія, сприймаючи його слова не надто серйозно. — Проте не розумію, в чому ви могли мене ошукати.

— У всьому, крім, хіба, тих ніжних почуттів, які я маю до вас,— відказує Алекс і трохи зніяковіло опускає очі. — Почну з того, що я Тоні зовсім не дядько.

— Невже? — Вона спершу дивується, потім недовіжливо всміхається. — Облиште, не брешіть.

— Досі я брехав вам, а тепер починаю говорити саму правду: ми з Тоні не родичі.

— Але цього не може бути! Тоні — ваш племінник, хоч і далекий. У вас навіть у прізвищі є щось спільне.

— Все це побрехеньки,— зітхаючи, хитає головою Алекс. — Ми з ним вигдали цю байку за обопільною згодою. А вся правда полягає в тому, що ми не тільки не родичі, а навіть і не друзі.

— Та що ви верзете?!

— Те, що чуєте,— підтверджує Алекс. — Я познайомився з Тоні лише за кілька днів до вашого приїзду сюди. І наші з ним стосунки аж ніяк не дружні, а суто комерційні.

— Комерційні?! — збентежено перепитує Патрісія. — Чим далі, тим незрозуміліше.

— Я хочу сказати, що Тоні ніколи не був мені приятелем. Тоні — мій клієнт, він удався до моїх професійних послуг, уклавши зі мною відповідну угоду.

— До яких таких послуг? — Патрісія все ще розгублена, повіки в неї посіпуються.

— Хоч моя професія вельми своєрідна і не має офіційно визнаного статусу, можна сказати так: я — випробувач жінок. Коли заможний чоловік бажає впевнитися, чи гідна наречена, з якою він має намір побратися, бути його дружиною, він платить мені за те, що я її перевірю. Цей дім і є та лабораторія, де я проваджу свої дослід. Клієнт посилає до мене під якимсь приводом свою наречену, ошукану казочкою про наші буцімто родинні зв'язки, і я перевіряю її чесноти. Для цього я вдаюся — у певних межах, звичайно, — до всіх тих прийомів спокусника, якими володію. Я ризикую здатися вам нескромним, але все ж признаюсь, що завжди домагався в жінок неймовірного успіху. Я маю великий досвід спокушати жінок, умію у будь-якої з них знайти слабе місце і, скориставшись цим, досягти, зрештою, бажаної мети. Переді мною може встояти хіба що найхолодніша жінка, або особливо цілісна натура, або та, котра по-справжньому закохана в іншого чоловіка. Саме таке завдання стоїть переді мною як випробувачем у ті дні, коли тут перебувають наречені моїх клієнтів: я перевіряю цілісність їхньої натури, а потім складаю звіт про наслідки перевірки. На підставі цього звіту клієнт з відкритими очима приймає рішення про одруження. Не приховуватиму також, що досі досліджуваний матеріал у більшості випадків поступався перед тиском випробувача. І клієнти — також у більшості випадків — відмовлялися від своїх матримоніальних планів. Але випадок з вами справді винятковий. Ви

надзвичайно твердо протистояли моїй облозі. Навіть більше, ролі помінялися: я по самісінькі вуха закохався у вас. Відколи я присвятив себе цій професії, такого зі мною ще не траплялося. Гадаю, після цієї поразки мені, безперечно, доведеться покинути свою роботу.

Патрісія довго не може позбутися подиву. А коли нарешті приходить до тям, то запитує:

— І це все правда?

— Правда,— зітхає Алекс. — Я розумію, вам це здається неймовірним, адже такої професії більш ніхто не має. Але надміру дивуватися цьому ви не повинні.

— Не повинна?! Це ж справді здається просто неймовірним!

— Тільки здається. Життя йде вперед, і виникають нові професії, нові сфери людської діяльності. У нинішніх мільйонерів весь час іде на те, щоб зберігати й примножувати багатство. Вони не можуть марнувати час на тривале залицяння, а чого варта обраниця, без залицяння не дізнаєшся. Отож я заощаджую їм час, і вони роблять свої мільйони далі, не відвертаючи уваги на всілякі сентиментальні дрібниці. Зрештою, мільйонерів цікавлять гроші і тільки гроші. І хоч за ці перевірки я одержую чималий гонорар, зате зберігаю їм час, який вони неминуче згаяли б, якби клопоталися такими дурницями самі. Якщо наречена не витримує перевірки, її нишком спроваджують — і все гаразд. А вже коли випробувач гарантує її вірність, тоді чоловік може спокійно одружуватися з нею, цілком певний, що не ризикує.

— Але не може бути, щоб Тоні вчинив так зі мною! — обурюється Патрісія.

— І не сумнівайтесь! Хочете покажу чек?

— Який іще чек?

— На завдаток. Я його одержую, коли до мене присилають котрусь на перевірку.

— Яка ганьба!

— Не забувайте: це моє джерело прибутків,— виправдовується Алекс. — Я ж зовсім не мільйонер і, звісно, маю одержувати плату за те, що в мене живуть і харчуються...

— Як це бридко!

— Сподіваюсь, ви не про харчування? Моя куховарка готує прекрасно...

— Я про все разом. Це просто огидно. Щоб Тоні мені не вірив... Господи, дійти до такої мерзоти!..

— Всі багаті чоловіки вкрай недовірливі. Вони завжди побоюються, що жінки одружуються з ними тільки заради грошей.

— Але дійти в своїй недовірі до того, щоб кинути наречену в обійми якогось безсовісного...

— Побійтеся бога, Патрісіє!

— А хіба ви не такий? І нема чого ображатися! Як іще назвати чоловіка, що зводить за гроші чужих жінок?!

— Я беру гроші не за те, що зводжу жінок, а за те, що перевіряю їх. Я ж вам пояснив, що я...

— Не має значення, хто ви,— перебиває його Патрісія. — Мене обурює те, що Тоні платить вам за таку брудну авантюру.

— Він заплатив мені тільки завдаток. І більше не дасть ні шеляга, коли дізнається, що я розповів вам усю правду. Отож в авантюру встряв, зрештою, через вас саме я.

— Через мене?

— Звичайно. Бо ви закохали мене в себе і цим занапастили мою кар'єру, а отже, й життя. Що мені тепер робити?

— Перше ніж думати про те, що робити вам,— засмучено відказує Патрісія,— я мушу вирішити, що робити мені. Адже й моєму життю, моєму майбутньому завдано страшного удару. Тепер я не скоро прийду до тям.

— І не слід із цим поспішати. Чим довше ви приходитимете до тям, тим довше будете зі мною.

— Так чи так, а довго це не триватиме. Цей фарс скоро скінчиться. Сьогодні приїжджає Тоні.

— Справді,— згадує Алекс, і на обличчі в нього відбивається сум. — Краще не думати, що буде, як приїде Тоні.

— А я,— каже Патрісія і підводиться,— повинна це, навпаки, серйозно обміркувати. Адже Тоні приїде по мене.

— Але тепер, коли ви знаєте правду...

— От-от, саме тепер, почувши правду, я й повинна вирішити, як нею скористатися.

— Скористатися?! — безтямно повторює Алекс. — У якому розумінні?

— В розумінні належної оборони,— відповідає Патрісія і, ставши на край бортика, випростує руки для стрибка. — Або належної помсти. Я ось поплаваю і поміркую. У воді, сподіваюся, в мене з'являться ідеї. — І вона робить бездоганний стрибок, занурюючись із головою у воду і не здіймаючи при цьому бризок.

Алекс теж устає і кидається у воду без будь-якої підготовки, тим більше що Патрісія ще під водою, її навіть не видно.

Коли обоє з'являються на поверхні, то якийсь час плавають, а потім, стоячи по шию у воді, повертаються до перерваної розмови.

— Поки ви не вирішили, що робити, коли приїде Тоні,— каже Алекс,— я хочу попросити у вас пробачення.

— У мене? За що? Ви, зрештою, поводитися зі мною добропорядно, до того ж розповіли правду. Просити пробачення ви мали б у всіх отих бідолах, яких збезчестили за завданням своїх клієнтів.

— Для мене важливо лише, щоб мені пробачили ви. Саме тому я розповів правду тільки вам.

— Але що ж я маю вам пробачити, коли ви справді не завдали мені ніякої шкоди? У вас чудовий будинок, у якому я прожила кілька приємних днів. Ви оточили мене увагою, а це для жінки головне.

— Але ж ви знаєте...

— Я знаю, так галантно ви поводитися через те, що цього вимагає ваша професія. То й що? Вам не пощастило мене спокусити, зате потішити, безперечно, пощастило. Бо той, хто хоче покорити жінку, хоч би яка цілісна натура вона була, прагне насамперед бути їй приємним. А втім, не мені розповідати про це вам, великому й досвідченому знавцеві жінок...

— Коли закохуєшся сам, досвід не допомагає,— заперечує Алекс. — Пробачте мені, що обдурив вас і за домовленістю з Тоні влаштував цей нібито родинний фарс.

— Я ладна пробачити вас за однієї умови.

— За якої?

— Що ви гратимете цей фарс і далі, але тепер уже за домовленістю зі мною.

— Не знаю, що ви мені запропонуєте, але наперед згоден,— квапиться запевнити Патрісію закоханий Алекс. — Я зроблю все, що ви скажете.

— Це зовсім не важко,— каже Патрісія, підпливаючи до східців,— і водночас вигідно для вас. Я поясню вам усе, поки ми обсихатимемо на сонечку.

Вони виходять із басейну й сідають на величезні махрові простирадла, простелені на траві. Алекс очманіло позирає на Патрісію, чия шкіра всіяна, немов маленькими діамантами, блискотливими краплинками.

— Для вас,— знов каже він,— я ладен зробити все що завгодно. Навіть якусь дурницю.

— Те, про що я маю намір вас попросити, аж ніяк не дурниця. Навпаки, це план, який дасть змогу завершити справу так, що жодне з нас двох не програє. І ви, й я залишимося у виграві — за рахунок Тоні.

— Не розумію.

— Зрозумієте, коли я скажу вам, що мої почуття до Тоні цілком змінилися, і тепер я всією душею прагну помститися йому за халепу, в яку він мене втягнув. Хіба ви не чули прислів'я; що від кохання до зненависті — лише крок? Так от, я зробила цей крок.

— І чого ж ви хочете від мене?

— Продовження цього фарсу. Але ролі розподілимо вже інакше: тепер не Тоні й ви ошукуватимете мене, а ми з вами ошукуватимемо Тоні.

— Як саме?

— Ми не скажемо йому, що я знаю правду. Коли він приїде, я поводитимусь так, ніби й далі вірю, що ви з ним дядько і племінник. І ви дістанете гонорар за звіт про мою поведінку. Але в цьому звіті ви піднесете мене до небес. Скажете

йому, що в мені поєднані всі риси ідеальної дружини. Що ви ніколи ще не зустрічали такої цілісної і відданої жінки. Що я не тільки чиста й цнотлива, а протягом усієї перевірки демонструвала чистоту найвищої проби.

— Але в такому звіті не буде ніякої брехні: адже все це — чистісінька правда.

— Може, досі це й була правда,— всміхається Патрісія. — Але доки приїде Тоні, це вже перестане бути правдою.

— Перестане?.. — Алекс здивовано витріщає на неї очі. — Але чому?

— Тому що доти... — Патрісія багатозначно повертається до нього. — Я його вже зраджу.

— Зрадите? — кліпає очима Алекс. — Як це?

— Невже такому досвідченому випробувачеві жінок, як ви, потрібно все розтлумачувати?

— Патрісіє! — вигукує нарешті Алекс і не зважається додати більше жодного слова. Надто неймовірним здається йому те, що він щойно почув. Але тишити себе передчасно ілюзіями він не хоче.

— Так, Алексе,— веде вона далі, покладаючи край його ваганням з приводу ілюзій. — Коли вже вам заплатять за це, то задля справедливості і я повинна відплатити Тоні за образу, яку він мені завдав.

— Отже... — Радість в Алекса трохи потьмарюється. — Ви хочете вчинити так не тому, що кохаєте мене, а щоб помститися Тоні.

— І вас це турбує? — знизує плечима Патрісія. — Коли чоловіку віддається жінка, яку він жадає, йому не слід заглиблюватися в деталі.

— Але коли чоловік не лише жадає жінку, а й кохає її, як оце я, то він прагне чогось більшого.

— То чого вам треба ще? — питає вона вже трохи нетерпляче. — Ви ж дістанете подвійну вигоду: і гроші нареченого, й принади нареченої.

— Дістанете вигоду! — невдоволено повторює він. — Ви говорите так, ніби я тільки й думаю про гроші та вигоду.

— Але ж погодьтеся: ваша професія дає підстави гадати так і навіть ще гірше.

— Але це не стосується вас. З вами я прагну поводитись гідно.

— Тоді допоможіть мені здійснити мій план,— просить Патрісія вже з ніжністю в голосі. — Забудьте про те, що пропозицію обдурити Тоні я зробила вам тільки з обурення. Ви ж добре знаєте, що чоловік ви вельми привабливий, і не дивуйтеся, коли я признаюся, що й сама почуваю потяг до вас.

— Справді? — жвавішає він.

— Мене вабило до вас від першої хвилини нашого знайомства, тільки стримувала вірність нареченому, Тоні. Але тепер, коли це вже не має ніякого значення, ми з вами можемо гарно провести час, правда ж?

— Ще б пак! — В Алекса спалахують очі.

— До того ж вам уже не треба буде працювати,— спокушає його далі Патрісія. — Я ж бо стану багатійкою...

— Ви?

— Ну звісно. Тоні, щоб ви знали,— один із найбільших фінансистів у країні. І коли я вийду за нього заміж...

Алекс розгублено позирає на неї, потім вигукує:

— То ви хочете піти за Тоні?

— Ну звісно,— підтверджує вона.

— Після цієї його авантюри?

— Його недовіра різко змінила мої почуття до нього. І тепер я вийду заміж не з кохання, а з розрахунку. Адже якщо я матиму чоловіка-мільйонера, це буде просто чудово, правда ж? Ми обоє прекрасно влаштуємось.

— Обоє? — повторює Алекс, нічого не розуміючи.

— І я,— пояснює Патрісія,— і ви. То ви будете моїм коханцем? Чи не хочете?

— Як це не хочу?! — покvapно відповідає Алекс і присувається трохи до неї.

Він присувається все ближче й ближче. Алекс надто закоханий, щоб спинитися й подумати, чия поведінка безсоромніша — випробувача жінок чи випробуваної жінки?

Так і не замислившись над цим спірним питанням, Алекс нарешті присувається до Патрісії впритул, ладний здійснити найприємніше з усіх своїх випробувань.